

21.1.2010

Samgöngunefnd Alþingis.

Umsögn um frumvarp til laga um rannsókn samgönguslysa, 279. mál

Með vísan í ofnagrent gerir Rannsóknarnefnd flugslysa (RNF) athugasemdir við kaflann sem ber heitið „Um rannsóknarnefnd samgönguslysa“. Hlutverk hennar er skv. 4. gr. að rannsaka einstaka slysa- og atvikaflokka eftir því sem hún telur efni standa til. Í 5. gr. er gert ráð fyrir að hún sé skipuð fimm mönnum auk fjögurra varamanna og í 2. mgr. er svo mælt, að þrír nefndarmenn að minnsta kosti taki þátt í meðferð hvers máls.

Þegar haft er í huga hversu víðtækt hlutverk nefndarinnar skal vera: að rannsaka flugslys, sjóslys og umferðarslys hlýtur að vakna sú spurning hvort líklegt sé að jafnfámenn nefnd og þessi komist yfir þetta verkefni og búi yfir þekkingu og reynslu til að meta sjálfstætt orsakir slíkra slysa þótt formaður megi ráða „annað starfsfólk nefndarinnar“ sem væru þá væntanlega jafnframt sérfræðingar á tilteknum sviðum. Sérfræðiþekkingu og starfsreynslu virðist þó einkum eiga að tryggja með ákvæðum 6. gr. þar sem mælt er fyrir um stjórnanda rannsókna. Með vísan til þess hlutverks er athugandi að skilgreina nánar stöðu hans og hlutverk, t.d. hvort hann skuli ráðinn sérstaklega til að fjalla um tiltekið mál eða vera ráðinn til ákveðins tíma og vera þá til taks þegar kallið kemur.

RNF telur rétt að með ofangreindu fylgi umsögn sem gerð var 2. október síðastliðin.

Fyrir hönd Rannsóknarnefndar flugslysa,
Þorkell Ágústsson
Forstöðumaður og rannsóknarstjóri
Rannsóknarnefnd flugslysa
Hús FBSR, Flugvallarvegi
101 Reykjavík

Reykjavík 2. október 2009

Samgönguráðherra
Kristján L. Möller
Samgönguráðuneytið
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu
150, Reykjavík

Rannsóknarnefnd flugslysa (RNF) hefur haft til umsagnar ný drög að frumvarpi til laga um rannsókn samgönguslysa, eins og því hefur verið breytt í kjölfar athugasemda umsagnaraðila.

RNF gerði umfangsmiklar athugasemdir við upphaflega frumvarpið með bréfi til Samgönguráðuneytisins sem dagsett er hinn 5. maí síðastliðinn. Hefur að einhverju leyti verið tekið tillit til þeirra athugasemda við vinnslu þessa frumvarps og er það vel.

Með bréfi þessu vill RNF ítreka fyrri athugasemdir sínar þá sérstaklega þær sem fjallað er um í lið 1 (Almennar athugasemdir) en þar eru gerðar fjölmargar athugasemdir við þær breytingar á núverandi fyrirkomulagi sem áformað er að taki gildi í samræmi við ákvæði þessa lagafrumvarps.

Í fyrri drögum var boðið upp á leið A og B varðandi fjölda nefndarmanna/sérfræðinga sem rannsakendur hefðu aðgang að. Í drögunum eins og þau líta út nú hefur verið ákveðið að fara leið A, þ.e. færri nefndarmenn. RNF telur rétt að taka það fram að miðað við núverandi fyrirkomulag er RNF að funda að jafnaði tvisvar sinnum í mánuði. Sé tekið samsvarandi mið af því hjá RNS og RNU þyrfti hin sameinaða nefnd að funda alls sex sinnum í mánuði ef viðhalda ætti sömu afkastagetu. Þess ber að geta að til viðbótar við fundarsetu er undirbúningur, t.d. að yfirfara drög að skýrslum, hjá nefndarmönnum fyrir hvern fund.

RNF efast um að fámennari rannsóknarnefnd geti annað þeirri vinnu og telur því að það vanti í frumvarpið að skýra út með hvaða hætti verði unnt að brúa það bil. Vert er að benda á í þessu samhengi að í athugasemdum við lagafrumvarpið, liður 1. 2. mgr. kemur fram að markmið með sameiningunni sé meðal annars að styrkja starfsmenn annars mjög fámennra nefnda. Samkvæmt fyrirkomulagi undanfarinna ára hafa verið samtals 22 nefndar- og varamenn í nefndunum þremur en með frumvarpinu verði þeir 9.

RNF telur að til einföldunar megi bæta fyrstu setningu 19. gr. (áður 17 gr.), t.d. með eftirfarandi hætti: í stað „Lögregla fer með stjórn á vettvangi samgönguslyss eða samgönguáttvika“ komi „lögregla fer með stjórn vettvangs þar til björgun er lokið en eftir það fari rannsóknarnefnd með stjórn vettvangs sbr. 20. gr. Ef ekki er þörf á björgun verði vettvangur alfarið í höndum rannsóknarnefndar“.

Á kynningarfundum fyrra frumvarpsins kom það fram hjá fulltrúa ráðuneytisins að líklegast hefði þessi breyting aukinn rekstrarkostnað í för með sér. Í Noregi hafa rannsóknarnefndir nýlega verið sameinaðar og til stendur að sameina rannsóknarnefndir á Írlandi. Sjálfsagt er að geta þess að rekstrarkostnaður norsku rannsóknarnefndarinnar tvöfaldaðist í það minnsta við sameiningu nefndanna. Þá hefur RNF fengið þær upplýsingar hjá rannsóknarnefnd flugslysa á Írlandi að líklegast munu þeir gera lítið annað en að flytja nefndirnar í sama húsnæði.

Standi vilji til þess að gera breytingar á núverandi fyrirkomulagi getur RNF stutt þær breytingar sem miðuðu að því færa starfsemi þessara þriggja nefnda undir stjórn sameiginlegs forstöðumanns, rekstur færi fram undir sama þaki með tilheyrandi samnýtingu á tækjum og skrifstofufólki. Nefndirnar og störf þeirra yrðu að öðru leyti óbreytt frá því sem nú er.

f.h. Rannsóknarnefndar flugslysa

Hallgrímur Viktorsson
Formaður

Porkell Ágústsson
Rannsóknarstjóri og forstöðumaður

Afrit sent: Ragnhildur Hjaltadóttir ráðuneytisstjóri og Karl Alvarsson skrifstofustjóri.